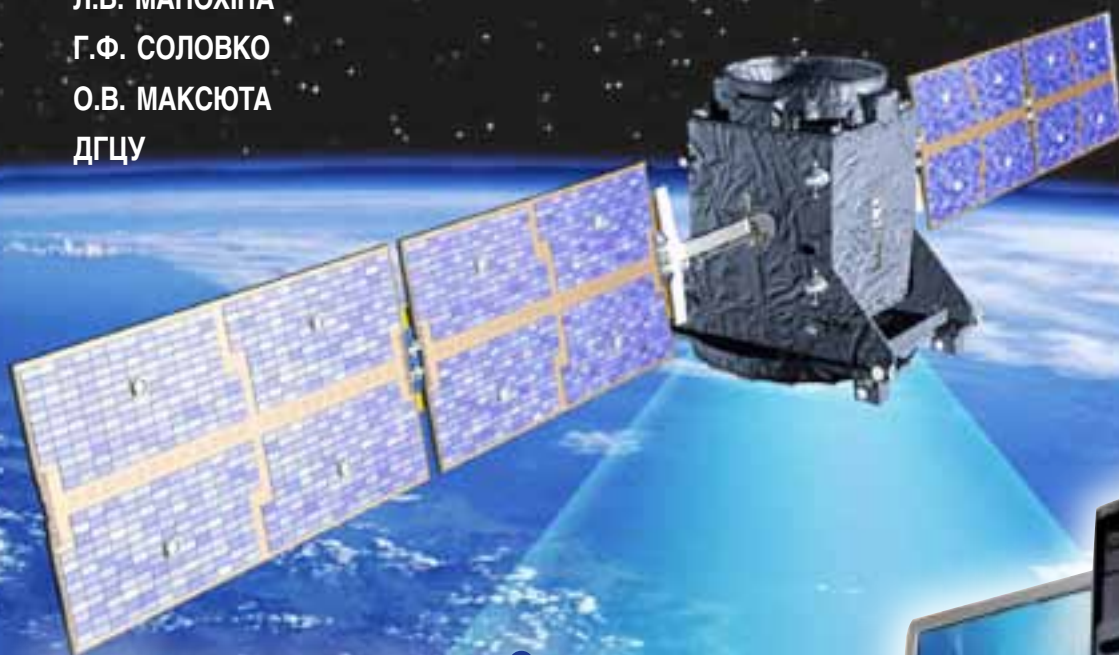

О.Г. МАНОХІН
Л.В. МАНОХІНА
Г.Ф. СОЛОВКО
О.В. МАКСЮТА
ДГЦУ

Концепція використання інформаційних технологій у роботі експертів ДГЦУ

1. Загальні положення

Ураховуючи завдання, покладені Президентом і Урядом України на митну службу України (п. 8 доручення Президента України від 27 грудня 2005 р. N 1-1/1465) і спрямовані на наближення митних правил України до світових норм і стандартів, Державним гемологічним центром України розроблено концепцію створення, впровадження і розвитку системи електронного оформлення експертних висновків та декларування товарів (далі – Концепція).

Основними напрямками Концепції використання інформаційних технологій у сфері підготовки, видачі й обліку експертних висновків зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) є впровадження

автоматизованих систем у роботу експертів (за напрямками), створення систем управління базами даних (СУБД) з обліку виданих експертних висновків та інтегрування цих систем з чинною бухгалтерською програмою.

Роль інформаційних технологій у митній справі відображено в Міжнародній конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (Київська конвенція, 1999 рік), яка:

- передбачає максимальне практичне використання інформаційних технологій;
- розглядає інформаційні технології як один з принципів митного оформлення, реалізація якого сприятиме спрощенню та гармонізації митних процедур;

– установлює стандартні правила використання інформаційних технологій і електронних засобів комунікації для вдосконалення митного контролю.

Реалізація процедури електронного декларування товарів дозволить сформувати необхідні умови для застосування інформаційних технологій на якісно новому рівні, забезпечить упровадження електронного документообігу між митними органами та суб'єктами ЗЕД із використанням механізму електронного цифрового підпису.

Електронна форма декларування орієнтована на реалізацію єдиного алгоритму автоматизованої обробки відомостей, що заявляються у вантажній митній декларації (ВМД), на рівні митних органів із здійсненням авто-

матизованого форматно-логічного контролю, аналізу ризиків і виданням різноманітних застережень для посадових осіб митних органів, які здійснюють митний контроль та митне оформлення товарів.

Положення Концепції ґрунтуються на Законах України від 22.05.03 N 851-IV "Про електронні документи та електронний документообіг" і від 22.05.03 N 852-IV "Про електронний цифровий підпис".

Позитивний результат застосування електронного декларування товарів підтверджено досвідом роботи митних органів іноземних країн.

2. Мета розробки

Метою розробки цієї СУБД з обліку виданих експертних висновків (ВЕВ) і подальшої інтеграції у програмний комплекс є прискорення обміну інформацією з контролюючими органами, а як наслідок – прискорення товарообігу; скорочення часу на здійснення митного контролю; виключення суб'єктивних факторів при здійсненні митних процедур, перехід на електронний документообіг.

3. Суть процедури електронного оформлення експертного висновку

Процедура оформлення експертного висновку та декларування товарів є попередніми операціями (попередніми операціями вважаються дії, що виконуються до початку митного оформлення товарів), які покликані сприяти прискоренню митного оформлення товарів і транспортних засобів, а також здійсненню передбачених Митним кодексом України митних процедур.

Процедура оформлення експертного висновку в електронному вигляді має такі етапи:

- після проведення експертизи відповідних товарів та матеріальних цінностей і перевірки супровідних документів експерт за допомогою web-інтерфейсу отримує доступ до СУБД ВЕВ;
- маючи інформацію про наявність авансових платежів щодо кожного клієнта, який працює з окремим експертом, експерт може в установленому порядку заповнити в електронному вигляді експертний висновок

(сформувати вихідну інформацію для БД ВЕВ);

- електронні копії документів, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів (або інформацію про них), додати до запису;
- сформовані експертні висновки та доповнення до них фіксуються на сервері ДГЦУ в центральній базі даних у вигляді запису в БД ВЕВ.

Подальший аналіз даних, накопичених експертами у БД ВЕВ, має на меті формування файлів експорту для внесення первинних даних у бухгалтерські бази даних – наприклад, БД «Парус-Підприємство 7.40».

Подібна он-лайнова процедура формування записів у БД ВЕВ з наступним експортом у форматі БД «Парус-Підприємство 7.40» дозволяє оперативно й одночасно вводити інформацію про здійснені операції в бухгалтерську систему, що істотно підвищує оперативність і надійність роботи бухгалтерії.

Для записів, сформованих у БД ВЕВ, після проходження форматно-логічного контролю система в автоматичному режимі готує „Дозвіл” до відповідного структурного підрозділу митного органу, в основі якого лежить експертний висновок. На подальших етапах система в автоматичному режимі формує "Повідомлення" для митниці, засвідчує його електронним цифровим підписом і відправляє електронною поштою на сервер митниці, де воно буде проаналізоване за допомогою програмно-інформаційного комплексу "Інспектор 2006" або направлене безпосередньо до Центральної бази даних Єдиної автоматизованої інформаційної системи (ЄАІС) Держмитслужби.

Програмно-інформаційний комплекс (система "Експерт – БД ВЕВ" у комплексі з бухгалтерськими програмами) в автоматичному режимі здійснює перевірку:

- дотримання структури й формату даних, встановлених ДГЦ України щодо документів, які подаються в електронному вигляді;
- правильності заповнення електронних копій ВМД та інших документів на предмет відповідності форматно-логічному контролю;

– наявності оплати за проведення експертизи (відсутність заборгованості).

У разі негативних результатів перевірки програмно-інформаційний комплекс формує й направляє експерту протокол, який містить перелік помилок у ВМД, або повідомляє про інші причини відмови.

У разі позитивних результатів перевірки:

- запис реєструється в БД ВЕВ з присвоєнням йому реєстраційного номера;
- здійснюється перетворення інформації по внесених записах у формат, необхідний для подальшого імпорту та аналізу в бухгалтерських системах;
- експерту (для клієнта) формується й направляється протокол звіту про проведення операції, що містить реєстраційний номер, під яким цей документ зареєстрований в БД, інформацію про власне акт експертизи і фінансовий стан Клієнта. При проведенні операції з авансового рахунку Клієнта списується відповідна сума коштів. У майбутньому за наявності відповідного дозволу буде передбачено можливість висилати податкові накладні в електронному вигляді.

Застосування електронного цифрового підпису (далі – ЕЦП) в електронних документах здійснюється з використанням послуг акредитованого центру сертифікації ключів відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис". При прийманні електронних документів здійснюється відповідна процедура перевірки ЕЦП з використанням відповідних програмно-інформаційних комплексів (на рівні митного органу або на рівні центральної бази даних), що дає можливість пересвідчитися в цілісності та достовірності електронного документа.

4. Першочергові заходи, необхідні для реалізації Концепції

Для забезпечення функціонування механізму оформлення експертних висновків та декларування товарів за всіма напрямками роботи ДГЦУ і в повному обсязі необхідно вжити ряду заходів на технічному, організаційному та нормативному рівнях.

На технічному рівні:

- розробка і впровадження в досвідну та промислово експлуатацію АРМ-ів (автоматизоване робоче місце) по роботі експертів за всіма напрямками роботи ДГЦУ. Спочатку – для відпрацювання механізму на локальному рівні, а надалі – його впровадження в роботу акредитованих експертів;
  - розробка схем обміну даними між базами даних ВЕВ і БД «Парус-Підприємство 7.40»;
  - технічна реалізація обраної схеми направлення інформаційних потоків;
  - забезпечення надійної, оперативної, безперервної і достовірної роботи систем;
  - розробка транспортних протоколів для програмного забезпечення, необхідного для обміну даними з митницею.
- На організаційному рівні:
- організація робочих місць і навчання акредитованих експертів;
  - підготовка співробітників ДГЦУ;

- проведення навчальних курсів для працівників фінансового сектору;
- підготовка адміністратора БД ВЕВ;
- підготовка спеціаліста по роботі з системою БД «Парус-Підприємство 7.40».

На нормативному рівні:

- внесення змін до Порядку подання податкових накладних.

5. Очікувані результати

Реалізація Концепції надасть можливість:

- запровадити процедуру електронного оформлення експертних висновків та декларування товарів в автоматичному режимі;
- зменшити вплив суб'єктивних факторів під час здійснення оформлення експертних висновків;
- прискорити та спростити процедуру здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;

- здійснити гармонізацію митних процедур в Україні відповідно до норм світового законодавства.

6. Етапи реалізації концепції

Пропонується поетапне впровадження електронного оформлення експертних висновків та декларування товарів.

Перший етап – запровадити АРМ у роботу експерта з декоративним камінням.

Наступними етапами створення універсального інструмента з урахуванням потреб спеціалістів інших галузей будуть:

- АРМ по роботі експерта з технічними алмазами і абразивними матеріалами;
- АРМ по роботі експерта з дорогоцінним камінням;
- АРМ по роботі експерта з алмазами.

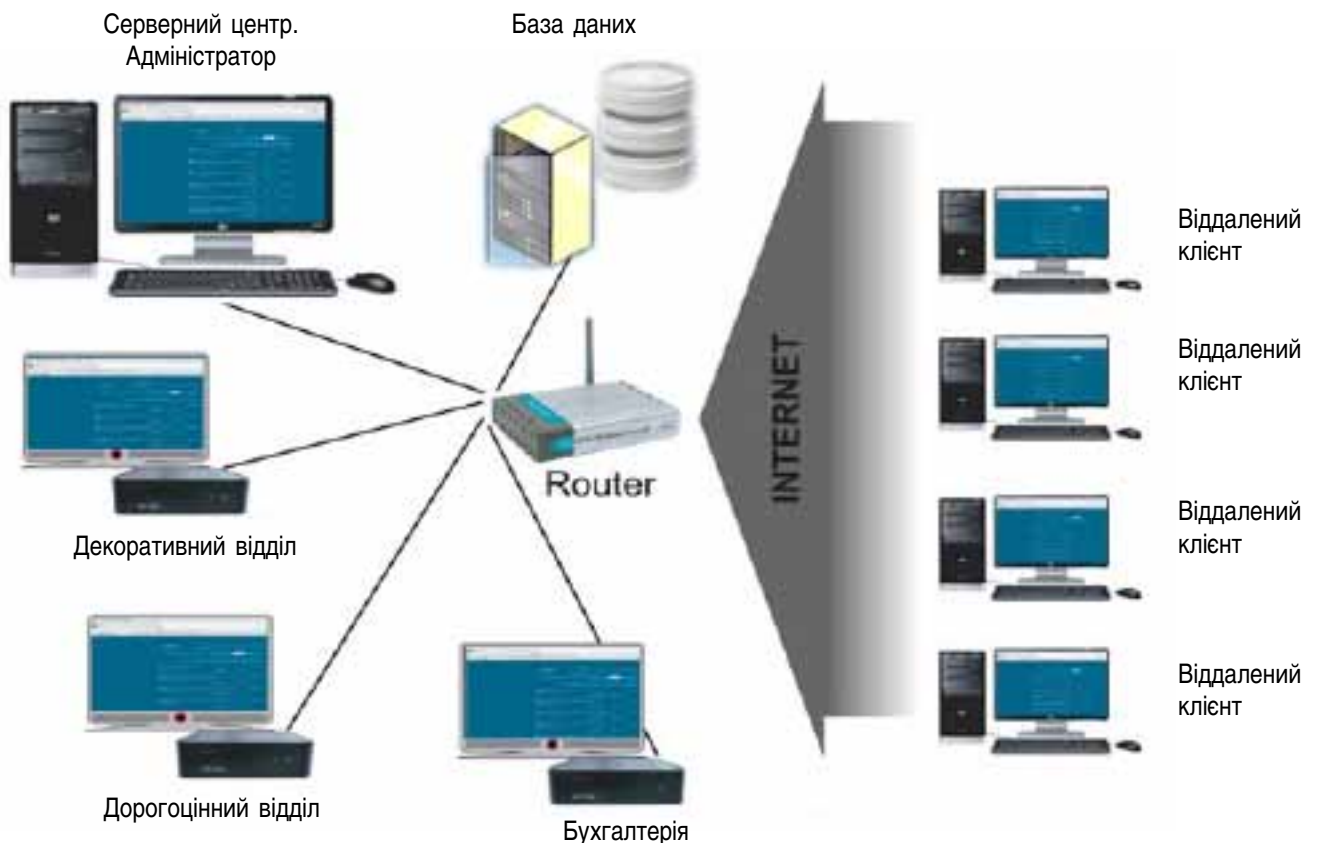

Схема потоків інформації автоматизованої обробки документів

Міністерство Фінансів України

Державний гемологічний центр України

з д і й с н ю є

НЕЗАЛЕЖНУ ЕКСПЕРТНУ ОЦІНКУ КОШТОВНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО КАМІННЯ

на замовлення фізичних і юридичних осіб!

Об'єктивно і точно!

Виконується досвідченими фахівцями!

Включає новітні методики інструментальної діагностики!

Експертиза:

- діамантів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення
- напівдорогоцінного каміння
- декоративного каміння та виробів з нього

За результатами експертизи видається Експертний висновок, затверджений Міністерством фінансів України

Лабораторні дослідження:

- вивчення властивостей декоративного каміння
- консультації з напрямів його використання

Навчання:

- підготовка експертів-гемологів
- семінари

По закінченню видається диплом державного зразка

Контакти:

тел. 492-93-21, 492-93-22, 492-93-25,

492-93-29, 495-54-80

(діаманти, дорогоцінне каміння, дорогоцінне каміння органогенного утворення)

тел. 492-93-26, 492-93-27 (напівдорогоцінне і декоративне каміння),

тел./факс - 495-54-85 (навчання)

Адреса:

04119, м. Київ

вул. Дегтярівська, 38-44

Детальна інформація розміщена на <http://www.gems.org.ua>

